KNNV vereniging voor veldbiologie

ivn natuur educatie

Afdeling

Drechtsteden

Nieuwsbrief

De Spindotter

2e kwartaal 2022

Bestuur KNNV Drechtsteden

KvK 24417034

Voorzitter	: Frans Beuvens	: 078 – 613 72 07
secretaris	: Hein Ruiter	: 078 – 614 38 60
penningmeester	: Ruud Dorst	: 078 – 618 37 23
ledenadministratie	: Ruud Dorst	: 078 – 618 37 23
algemeen lid	: Gerard Verroen	: 078 – 617 86 80
webmaster	: Jan Zellmann	: 06 – 48 76 13 09

Bestuur IVN Dordrecht

Voorzitter	: Peggy Tanis	: voorzitterivndordrecht@gmail.com
Secretaris	: Tineke Jacobi	: secretariaativndordrecht@gmail.com
Penningmeester	: Vacature	: penningmeesterivndordrecht@gmail.com
Ledenadministratie	: Vacature	: penningmeesterivndordrecht@gmail.com
Algemeen Lid	: Leo Jansen	: loe.jansen@gmail.com
Webmaster	: Vacature	: webmasterivndordrecht@gmail.com
PR	: Vacature	: ivnpr@hotmail.com

Adres Secretariaat KNNV Drechtsteden
Hein Ruiter, Merwekade 84, 3311 TH Dordrecht
E-mail: secretaris@drechtsteden.knnv.nl
Web pagina: http://www.knnv.nl/drechtsteden

Adres Secretariaat IVN Dordrecht
E-mail: secretariaativndordrecht@gmail.com
Web pagina: https://www.ivn.nl/afdeling/dordrecht

Kopijdata : 1 maart, 1 juni, 1 september, 1 december

Inhoud:

Voorwoord van de voorzitter	1 - 2
KNNV-IVN Excursie en Lezingen	3 - 9
Klimop	9 – 12
Natuurbeschermers: Henk Cleyndert Azn	13 - 15
Waar is de duinpieper?	15 - 18
Water Natuurlijk Hollandse Delta	18 - 20
ALV 2022	20 – 28
Agenda 31 maart 2022	20 - 21
Jaarverslag 2022	22 - 24
Verslag ALV 2019	25 – 28
Biodiversiteit weekend 13, 14 en 15 mei 2022	28
Stadswandeling	29 - 32

Voorwoord Lente 2022

Beste natuurvrienden,

Begin maart hebben we een periode gehad met droog en uitzonderlijk zonnig weer. In korte tijd is de natuur toen helemaal uit de winterslaap gekomen. Vogels druk doende met territorium gedrag, baltsen en paren. De padden en kikkers actief in de vijver om een vrouwtje te vinden. Alle bollen knallen de grond uit en de voorjaarbloeiers zoals longkruid, prunus, sleutelbloem en armbloemig look staan prachtig in bloei. Zelf hebben we ook zin om naar buiten te gaan en zeker met het stralende weer was het ook heerlijk om de natuur op te zoeken en te wandelen of fietsen. Ook de werkgroepen zijn weer gestart.

Grote ereprijs (wikipedia)

De natuurwerkgroep heeft de eerste maandagmorgen van de maand een heerlijke voorjaarwandeling in de Nieuwe Dordtse Biesbosch gemaakt. Prachtig om de eerste leeuwerik te horen en te zien.

Armbloemig look (freenature)

Het speenkruid, de grote ereprijs en het klein hoefblad staan volop in bloei. De leden die mee hebben gewandeld hadden er allemaal weer zin in. Ondanks het nieuws uit Oost Europa waar je depressief van wordt kunnen we gelukkig toch nog genieten van een mooie koninginnehommel of een pendelvlieg.

Frans Beuvens
Voorzitter KNNV Drechtsteden

KNNV en IVN Excursie – en lezingen programma t/m juni 2022

Op een later moment komende tijd, zal de mededeling gedaan worden vanuit het besturen van IVN en van de KNNV Drechtsteden wanneer de eventuele excursies weer zullen gaan plaatsvinden. Hoewel de deskundigen van het RIVM al veel buiten activiteiten mogelijk maken in kleine groepen op 1,5 m van elkaar verwijderd, wil het bestuur van de KNNV toch nog even in alle rust de situatie bekijken en aanzien, zeker nu ook de **omikron** variant van het Corona virus snel aan het oprukken is.

Wel denken we dat de maandelijkse natuur inventarisaties in kleine groepen van de **Werkgroep Natuur** weer opgestart kunnen worden in het komend voorjaar van 2022. Deze vinden plaats in en rond het gebied van de Nieuwe Dordtse Biesbosch.
De informatie over deze natuur inventarisaties vindt u elders in dit blad en op de vernieuwde website van de KNNV Drechtsteden.

Ook de activiteiten van de **Werkgroep Stadsnatuur** zijn ook een beetje op een lager pitje komen te staan. Deze nieuwe werkgroep van de KNNV Drechtsteden die zich richt op de stadsnatuur in en rond de stadskernen van Dordrecht. De verkenningen in de onderzoeklocaties van deze inventarisaties van de **werkgroep Stadsnatuur** zullen afhankelijk van het weer en de temperatuur in het komende voorjaar van 2022 weer opgepakt worden. De data vindt u op de website van de KNNV Drechtsteden. Zie ook het artikel van de Werkgroep Stadsnatuur in deze versie van de Spindotter op pagina 4, 8 en 10.

Ledenavonden KNNV / IVN

We willen de derde maandag van de maand aanhouden voor ledenavonden **IVN/KNNV**.

Als deze fysiek weer kunnen worden gehouden is dit in Wijkcentrum de Troubadour, Vijverlaan 1004 in Dordrecht

Lezingencyclus Biodiversiteit in Dordrecht

In Dordrecht wordt dit najaar in samenwerking met de Gemeente Dordrecht, Groei & Bloei IVN, KNNV en andere natuurorganisaties op het Eiland van Dordrecht een lezingencyclus over het thema biodiversiteit gehouden!

Deze avonden zijn gehouden in Wijkcentrum de Gravin, Vijverlaan 1004, 3319 PK Dordrecht.

De laatste biodiversiteitslezing op dinsdag 7 december 2021 is door de corona maatregelen niet doorgegaan. Deze zal op een later tijdstip gehouden gaan worden, en zal aangekondigd worden via mail bekendmakingen en via de website.

Hou daarom uw mailbox en de website in de gaten voor aanvullingen en wijzigingen van de agenda.

Werkgroep Stadsnatuur

Zie voor algemene info over deze inventarisatie ook de KNNV Drechtsteden websitepagina van de werkgroep Stadsnatuur, en pagina 8 en 9 van deze Spindotter.

Komende excursies in het 2e kwartaal 2022

Voor data en locaties van komende excursies van de KNNV Drechtsteden zult u worden geïnformeerd via de website van de KNNV Drechtsteden en via mail berichten vanuit het bestuur.

Momenteel zullen voorlopig in 2022 geen excursies buiten Dordrecht meer gehouden worden in verband met de nog steeds geldende waarschuwingen vanuit de Rijksoverheid en het RIVM, die ons zijn opgelegd.

Hou dus goed de website van de KNNV Drechtsteden in de gaten. Zodra er vermeldenswaardig nieuws is over activiteiten zal dat op de website en in uw mail postbus te vinden zijn.

natuur educatie
Afdeling Dordrecht

Publieksactiviteiten 2e helft 2022 zijn op dit moment beschikbaar.

U moet zich dan opgeven bij de vermelde adressen.

Zaterdag	2 april	10.00 uur	Hooge Biezenplaat	Vogelgeluiden
Zaterdag	9 april	10.00 uur	Landgoed Dordwijk	Reigers in de bomen
Vrijdag	15 apr	8.00 uur	Noorderdiepzone	Lentezangers in het riet
Zaterdag	16 apr	6.00 uur	Oosthaven	Vroege vogels
Zaterdag	30 apr	10.00 uur	De Elzen	Het nuttige bos
Zaterdag	7 mei	6.00 uur	Tongplaat	Rietvogels
Zaterdag	14 mei	6.00 uur	De Elzen	Nachtegalen
Zaterdag	14 mei	10.00 uur	Landgoed Dordwijk	Voorjaar is losgebarsten
Zaterdag	4 juni	5.00 uur	De Elzen	Vroege vogels
Zaterdag	11 juni	10.00 uur	Landgoed Dordwijk	Zomer op het landgoed
Vrijdag	17 juni	9.30 uur	Noorderdiepzone	Moeras als broedgebied
Zaterdag	25 juni	10.00 uur	De Elzen	Zomerbloemen
Vrijdag	1 juli	20.00 uur	Binnenstad gierzwaluwen	

De verzamelplaatsen van waaruit we vertrekken zijn:

Voor de excursies naar de Noorderdiepzone:
Parkeerplaats P3, Nieuwe Dordtse Biesbosch, Elzelingenweg 2, Dordrecht

Voor de excursies Hooge Biezenplaat, Elzen
Vertrek vanaf de parkeerplaats bij Paviljoen “de Viersprong” aan de Oude Veerweg.

Landgoed Dordtwijk :
Verzamelen op de parkeerplaats aan de Dordtwijklaan tegenover het Landgoed.

Oosthaven :
Vertrek vanaf de parkeerplaats van de Oosthaven aan de Nieuwe Merwedeweg.

Aanmelden voor deelname geldt bij alle activiteiten:

excursiesivndordrecht21@gmail.com

Werkgroep Natuur van de KNNV Drechtsteden.

Wandelen met de Natuurwerkgroep in 2022

In 2022 gaat de **Natuurwerkgroep** van de KNNV-afdeling Drechtsteden door met het inventariseren van de natuur op het Eiland van Dordrecht. Dat doen we in de periode maart – november op de eerste maandagmorgen van de maand en in slechts enkele geselecteerde gebieden. We bekijken alles wat we op natuurgebied tegenkomen op onze wandeling, dus naast planten ook vogels, vlinders, libellen, paddenstoelen etc. De nadruk ligt op het educatieve aspect van de wandeling, zodat we er iets van opsteken en niet alleen een lijstje met soortennamen produceren. Iedereen is welkom, je hoeft geen lid te zijn van de werkgroep. Blijf niet thuis, loop eens een keer mee, het is leerzaam én ontspannend!

Ook dit jaar ligt de nadruk op de nieuw aangelegde verbindingszone tussen de Sliedrechtse - en de Dordtse Biesbosch, de Noorderdiepzone ofwel de Nieuwe Dordtse Biesbosch . Door dit langgerekte gebied meerdere keren te bezoeken zien we hoe de natuur zich hier ontwikkelt. Let wel op de verschillende vertrekpunten van de wandelingen!
Alle wandelingen beginnen om 9 uur en duren tot hooguit 12 uur.

Maar let op ! Als het 's morgens om half negen regent of buiig is en verwacht wordt dat het niet spoedig droog wordt, gaat de wandeling **niet** door en proberen we het op de **tweede maandag** van de maand opnieuw.

De planning voor 2022 is als volgt:

4 April	Tongplaat en Zuidplaatje, verzamelen parkeerterrein Zuidhaven. Vogels, Bevers en planten.
2 Mei	Grienden tussen Oost- en Zuidhaven. Startpunt is de Oosthaven bij het nieuwe gemaal. De rietvogels komen weer terug uit hun overwinteringsgebieden. Bij hoogwater laarzen aantrekken.
6 Juni	De Elzen, verzamelen bij restaurant De Viersprong. Dus op tweede Pinksterdag! We gaan luisteren naar de Nachtegalen en, als ze er weer zijn, de Wielewalen, en natuurlijk naar alle andere vogels hier.
4 Juli	Noorderdiepzone-west: verzamelen op het parkeerterrein links, 100 meter na de kruising Zeedijk en Schenkeldijk.
1 Augustus	Noorderdiepzone-oost: verzamelen op het parkeerterrein bij de nieuwe plas tegenover de Oosthaven.
5 September	Noorderdiepzone-midden: verzamelen op het parkeerterreintje op de Van Elzelingenweg net na de brug over het Noorderdiep.

3 Oktober	De Elzen, verzamelen bij restaurant De Viersprong. We gaan weer paddenstoelen zoeken.
7 November	Noorderdiepzone-west: verzamelen op het parkeerterrein 100 meter na de kruising Zeedijk en Schenkeldijk.
December	Geen wandeling.

Iedereen is van harte welkom op deze wandelingen, hoe meer kennis des te beter de inventarisatie.

Gerard Verroen.

Werkgroep Stadsnatuur

Het afgelopen jaar heeft de werkgroep een aantal boeiende wandelingen in Dordrecht gemaakt. Na de laatste wandeling is afgesproken om het volgend jaar een tweede ronde stadsnatuur-inventarisaties te gaan doen. We zijn begonnen met de planten die we tegen zijn gekomen in stad maar er was toch ook een de behoefte om wat breder te kijken. Vogels en insecten, eigenlijk al wat groeit en bloeit en ons steeds weer boeit.

Akkermelkdistel

Groot dooiermos

We gaan dus weer starten in 2022. Uiteraard moeten we even afwachten hoe de natuur zich in het voorjaar ontwikkelt. Is het koud dan starten we war later in het seizoen, maar wanneer het een warme winter wordt is er waarschijnlijk in februari al veel te zien.
Wij houden jullie op de hoogte en zo snel is mogelijk is gaan we aan de slag .
Er wordt met de steun van de KNNV-afdeling Drechtsteden gewerkt aan een klein boekje over de natuur in de stad.

Frans Beuvens

We kunnen nog een aantal enthousiaste floristen gebruiken.

We proberen op deze manier een beeld te krijgen van de Stadtse natuur. Een onderdeel van de natuur dat steeds belangrijker wordt omdat er verder niet zoveel meer over is. De stad blijkt een vluchtplaats voor veel planten en dieren die door de bebouwing en intensieve landbouw geen eigen leefomgeving meer hebben.
Dus doe mee en meld u aan via onderstaand mailadres, want iedereen loopt wel eens buiten door zijn eigen wijk en ziet dan wat leuks!!!

Frans Beuvens (f.beuvens@gmail.com)

Klimop

Klimop (Hedera helix) is een bekende klimplant, die, wanneer er geen klimmogelijkheden zijn, ook over de bodem kan kruipen. Na jaren klimmen ontstaan er hangende uitlopers die vaak ruitvormige bladeren hebben. Dan is de Hedera volwassen en worden er ook bloemen gevormd. Deze altijd groene een beetje saaie klimplant heeft vaak 10 jaar nodig voordat hij bloemen geeft. De kleine groenachtige bloemen leveren in het najaar veel nectar voor bijen, wespen en zweefvliegen. De zwarte-paarse bessen, die na de bestuiving en bevruchting ontstaan zijn

in de herfst en winter een rijke voedingsbron voor vogels, zoals spreeuwen en merels.

Foto: Flora van Nederland Klimop

De klimop heeft een slecht imago. De klimop zou parasiteren op bomen en de stam insnoeren en “verstikken”. Bomen zouden tekort aan licht krijgen en klimop zou concurreren met bomen om water en voedingsstoffen. Er is onderzoek gedaan naar deze vooroordelen. Zo is aangetoond dat de groei van bomen niet belemmerd wordt door klimop.

De totale lengte van boomwortels is wel 30 km. Klimop is aanmerkelijk minder met wortels bedeeld en kan onmogelijk concurreren met een flinke boom.

Foto: onzenatuur.be Foto: rtlnieuws.nl

Bomen zorgen met hun kroon voor hun eigen schaduw. Slechts 30 procent van de kroon vangt optimaal licht en de rest staat min of meer in de schaduw van de licht vangende bladeren. Aangetoond is dat de fotosynthese optimaal is bij 25 procent van de sterkte van het zonlicht. Een deel van de bladeren moet dus in de schaduw staan. Klimop zit vaak binnen in de kroon, zodat er al helemaal geen sprake is van lichtconcurrentie. Ook andere veel gehoorde argumenten, zoals het zijn parasieten, bomen vallen om door het gewicht van de klimop blijken niet te kloppen. Bomen die omvallen zijn vaak al verzwakt door houtrot. Ook zou klimop in de voegen van huizen groeien en gevels ontwrichten klopt niet. Alleen gevels met slecht voegwerk hebben daar last van. Klimop heeft juist een goede isolerende werking.
“Klimopbestrijders” hebben dus vrijwel altijd ongelijk. Klimop beschermd bomen tegen zonnebrand.

Foto:appeltern.nl

Het is een fantastische leefomgeving voor vogels en insecten. De late bloei is een welkome aanvulling op het dieet van vele insecten. Ook blijkt dat klimop een verrassend groot vermogen heeft om de lucht te reinigen. De bladeren die door kleine ribbeltjes een heel groot oppervlakte hebben, vangen allerlei giftige stofdeeltjes uit de lucht.

Foto:tuinadvies.nl

Met een regenbui spoelen die stofdeeltjes weg en komen niet in onze longen terecht. Klimop levert ons een gratis luchtzuivering. Overigens doen bomen dat ook. We hebben beiden dus nodig. Alle reden om zuinig te zijn op deze plant. In de tuin moet hij wel een beetje in toom gehouden worden, maar alleen omdat we dat zelf willen of omdat we dat mooier vinden. Niet omdat de klimop een gevaar zou zijn voor de bomen in onze tuin.

Frans Beuvens

Natuurbeschermers en Grondleggers

Biografie van Henk Cleyndert Azn (1880-1958)

Wie was Cleyndert? Hoewel hij een belangrijke rol speelde op het gebied van natuurbescherming en ruimtelijke ordening is hij tegenwoordig nauwelijks bekend. Door zijn bescheiden opstelling kreeg hij onvoldoende aandacht. Hendrik (Henk) Cleyndert werd in 1880 in Zaandam werd geboren als zoon van de graanhandelaar Albert Cleyndert. Zoals in die tijd wel gebruikelijk voegde de zoon de afkorting Azn aan zijn naam toe om zich te onderscheiden van andere H. Cleynderts.

De jonge Cleyndert volgde vanaf zijn twaalfde jaar een (school)opleiding in Amsterdam. Hij zou onder meer theologie gestudeerd hebben. Vast staat dat hij vanaf 1903 werkzaam was op Java, als lid van de firma Hessels, Cleyndert & Co, makelaars in tabak, koffie, suiker en thee. In 1921 reisde hij als gefortuneerd man met een omweg terug naar Nederland. Hij woonde een half jaar in de Verenigde Staten waar hij zijn ogen en oren terdege de kost gaf. Eenmaal terug in Nederland raakte

hij al snel intensief betrokken bij natuurbescherming, planologie en heemschut.

Het belang van recreatie

Op de ledenvergadering van Natuurmonumenten hield hij een voordracht, getiteld ‘Wat ik zag en hoorde in Amerika’, die in het Jaarboekje 1918-1922 van de vereniging werd gepubliceerd. Een belangwekkend verhaal over nationale parken en stadsparken. Bij deze gelegenheid introduceerde hij het woord recreatie (ontspanning in de vrije natuur). Het bestuur van Natuurmonumenten, dat direct het belang inzag van de kennis en ideeën van Cleyndert, droeg hem in 1923 voor als bestuurslid.

Ook op andere terreinen liet Cleyndert van zich horen. Hij werd lid van het Nederlands Instituut voor Volkshuisvesting en Stedenbouw en gevraagd zitting te nemen in de Stedenbouwkundige Raad. Binnen de Bond Heemschut voerde hij onder meer strijd tegen reclameborden in de natuur en andere vormen van landschapsontsiering. Hij deed dit alles met veel inzet, vriendelijk maar ook koppig vasthoudend aan zijn uitgesproken ideeën.

Noodzaak van een natuurbeschermingswet

Tot begin jaren dertig verbleef Cleyndert veel in het buitenland, in Duitse en Zwitserse kuuroorden. Waarschijnlijk in verband met de gezondheid van zijn eerste vrouw, met wie hij op Java was gehuwd. Drie jaar na haar dood, in 1932, hertrouwde hij. Daarna woonde hij steeds in Nederland, merendeels in Den Haag, en besteedde hij nog meer tijd en energie aan de natuurbescherming. Als lid van het Dagelijks Bestuur van Natuurmonumenten werkte hij intensief samen met Jac. P.Thijsse en P.G. van Tienhoven. Met beiden kreeg hij een hechte band. Samen met hen zat hij ook in het bestuur van de Contactcommissie inzake Natuurbescherming. In 1939 schreef Thijsse aan Van Tienhoven: ‘Cleyndert heeft ook zijn handen vol

en telkens wanneer ik eens een paar uurtjes met hem geconfereerd heb verheug ik mij over zijn helder inzicht, zijn grote toewijding en fijne menselijkheid. Dikwijls vrees ik, dat hij te veel hooi op zijn vork neemt, maar wie zou iets van hem kunnen overnemen?'

Tot op hoge leeftijd bepleitte Cleyndert in woord en geschrift de zorg voor het landschap, de noodzaak van een natuurbeschermingswet, het belang van stedelijk groen en de inschakeling van landschapsarchitecten. Het esthetische element stond bij hem steeds voorop, al sprak en schreef hij vanuit een religieuze visie. Schoonheid van natuur en landschap zocht Cleyndert ook in de kunst. Hij vond het onder meer bij de schilders van de Haagse School. Zijn verzamelingen liet hij na aan musea. Cleyndert stierf in 1958. Na de dood van Thijsse, in januari 1945, had hij aan Van Tienhoven geschreven dat hij alle brieven van Thijsse zorgvuldig bewaarde. Waar zouden die brieven zijn gebleven?

Marga Coesèl In: *Heimans en Thijsse Nieuwsbrief* nr 40, augustus 2011

Waar is de duinpieper gebleven?

Nederland bungelt onderaan wanneer het gaat om het percentage beschermde natuurgebieden van Europa. Ook doet Nederland het slecht wanneer het gaat om het beschermen van deze gebieden en de soorten die er leven. De kwaliteit van veel Natura 2000 gebieden keldert ieder jaar. Alleen langs de rivieren lijkt het wat beter te gaan.
Ondanks het feit dat de otter en de bever terug zijn en zelfs de wolf weer rondwandelt op de Veluwe zijn de meeste natuurgebieden er belabberd aan toe.

Wolf (wolveninnederland.nl)

Het intensieve grondgebruik door de agrarische sector werkt slopend voor de voedselarme natuurgebieden, zoals heide en duinen. De stikstof regen, veroorzaakt door kunstmest en de “natuurlijke” mest uit de intensieve veehouderij, werkt letterlijk als kunstmest in de schaarse voedselarme natuurgebieden. Bramen, grassen en andere struiken overwoekeren deze van nature open landschappen. Zijn in het verleden de klapekster en het korhoen al verdwenen uit deze open gebieden, momenteel zijn de wulp en tapuit aan de beurt. Zij hebben namelijk open landschappen nodig. Daarnaast zorgen recreatie en loslopende honden voor het verdwijnen van de bodembroeders, zoals de duinpieper.

Otter (natuurmonumenten.nl)

Duinpieper (vogelbescherming.nl)
(vogelbescherming.nl)

De natuur betaalt de prijs voor onze intensieve landbouw, terwijl 70% van de producten naar het buitenland gaat. Het vlees wordt uitgevoerd en wij blijven met de str…. mest zitten.

Om flink te produceren wordt de waterstand verlaagd, zodat de landbouwmachines niet in de natte akkers en weilanden wegzakken. Door de verlaging van de waterstand verdroogt de omringende natuur, terwijl de chemische bestrijding van “plaagdieren” het leefmilieu van plant, dier en mens vergiftigen.

Verdrogen, vergiftigen, vetmesten, verbramen en verzuren zijn de nekslag voor de laatste open natuur in Nederland.

Korhoen

Het lijkt erop dat de politici die deze ellende de afgelopen decennia niet hebben kunnen keren, ook de komende vier jaar weer het beleid gaan maken. Ik hoop dat de beleidsmakers het lef hebben om echte veranderingen door te voeren, zodat ook de generaties na ons kunnen genieten van een prettige leefomgeving en een gezonde soortenrijke natuur.

Frans Beuvens

Water Natuurlijk zoekt nieuwe mensen

Voor de meeste mensen is het werk van een waterschap onbekend en toch vanzelfsprekend. Water Natuurlijk Hollandse Delta brengt daar verandering in en doet verslag van haar

activiteiten en meningen. Ook buiten verkiezingstijd. We werken aan een groener, duurzamer en socialer waterschap en we zoeken daarvoor ook nieuwe mensen.

Onbekend maakt onbemind
De invloed van het waterschap op onze leefomgeving wordt onderschat. De zorg voor veilige dijken, het voorkomen van wateroverlast en de verantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit zijn meestal wel bekend maar er is meer.

Het waterschap Hollandse Delta is ook de grootste groenbeheerder buiten de natuurgebieden. Dijktaluds, wegbermen, oevers en tal van andere terreinen beheren ze. Zo ook tienduizenden bomen. Hierbij waren biodiversiteit, landschap en duurzaamheid nauwelijks een factor. Water Natuurlijk werkt aan verbeteringen. Resultaten hiervan worden zichtbaar maar er is nog een wereld te winnen.

Ook de organisatie van een waterschap en het bestuurlijk functioneren zijn voor de meeste mensen onbekend terrein. Water Natuurlijk realiseert zich dat het voor nieuwkomers niet simpel is om de wereld van een waterschap binnen te stappen. En daar willen we wat aan doen. Daarom werven we mensen die we een traject van oriëntatie en ontwikkeling bieden.

WERVING
Water Natuurlijk Hollandse Delta zoekt nieuwe mensen voor het waterschapsbestuur van de toekomst. Heb je de ambitie om aan de slag te gaan in het openbaar bestuur voor een groene en een sociale toekomst meld je dan aan.

Water Natuurlijk werkt in het bestuur van het waterschap Hollandse Delta aan de wettelijk vastgelegde taken. Veilige dijken, voorkomen van wateroverlast en schoon water staan centraal. We doen dat in een nieuwe context waarbij aandacht voor herstel van biodiversiteit en een eerlijke verdeling van de lasten ook speerpunten zijn.

Sterk gericht op de inhoud van het werk maar ook op de wisselwerking met de achterban. Communicatie met bewoners, leden, vrienden en verwante organisaties staat hoog in het vaandel.

Voor velen is het waterschap en hoe dit bestuurd wordt onbekend. Water Natuurlijk Hollandse Delta biedt in overleg een traject van ontwikkeling wat mogelijk kan leiden tot een plek op de kandidatenlijst bij de volgende verkiezingen. Heb je belangstelling, meld je dan aan via de contactpagina van Water Natuurlijk WSHD.

ALGEMENE LEDEN VERGADERING DONDERDAG 31 MAART 2022

Algemene ledenvergadering KNNV-afdeling Drechtsteden Donderdag 31 maart 2022. Aanvang 20.00 uur. Zaal open om 19.30 uur.

Locatie: In de paardenstal van Duurzaamheidscentrum Weizigt, Van Baerlepantsoen 30, 3314 BH Dordrecht.

Concept agenda

1 Opening.
2 Ingekomen stukken.
3 Notulen algemene ledenvergadering d.d. 22 maart 2019. [beschikbaar in de vergadering]
4 Jaarverslag 2021.

5 Financieel jaarverslag 2021 en verslag kascommissie [beschikbaar in de vergadering]
6 Conceptbegroting 2022. [beschikbaar in de vergadering]
7 Contributie voorstel 2022. De basis contributie voor 2022 wordt niet geïndexeerd.
8 Verkiezing bestuursleden;

- voorzitter F. Beuvens is aftredend en niet herkiesbaar.
- secretaris en redacteur van de Spindotter H.J.W. Ruiter is aftredend en niet herkiesbaar.
- Algemeen lid G. Verroen is aftredend en niet herkiesbaar.
- Ledenadministrateur R. Dorst is herkiesbaar.
- Penningmeester R. Dorst is herkiesbaar.
- Webmaster J. Zellmann is herkiesbaar.

De leden en de vergadering wordt dringend gevraagd om met voorstellen te komen voor de vacatures die ontstaan.

9 Verkiezing kascommissie.
10 Benoeming afgevaardigde voor komende VV op zaterdag 23 april 2022.
11 Wat verder ter tafel komt.
12 Rondvraag.
13 Sluiting.

Na de ALV houden we een korte pauze. Daarna starten we met een boeiende lezing door Frans Beuvens , met als onderwerp :

“De wederzijdse liefde van de bloemen en de bijen “.

Wij rekenen op uw aanwezigheid deze avond in de Paardenstal van Weizigt.

Namens het bestuur,
H.J.W. Ruiter, secretaris

Jaarverslag 2021 KNNV afdeling Drechtsteden

Werkgroep Natuur.
Deze werkgroep onder leiding van Grerard Verroen, heeft vanaf maart 2021 tot en met november 2021 elke eerste maandag van de maand een natuur wandeling en inventarisatie gemaakt in 9 locaties op het Eiland van Dordrecht. Ondanks de corona zijn er in kleine groepssamenstelling toch natuurwandelingen geweest , met duidelijke inachtneming van de beperkingen die de pandemie gaven. Hier zijn diverse mooie waarnemingen gedaan. Deze locaties waren:

- **Noorderdiepzone** werd 6 keer bezocht, verspreid over de maanden van het jaar 2020, in de diverse locaties van dit nieuwe ontwikkelde gebied als onderdeel van de **Nieuwe Dordtse Biesbosch**. Dit gebied dient in de toekomst te gaan fungeren als een verbindingszone tussen de Sliedrechtse Biesbosch in het oostelijke deel en de Dordtse Biesbosch / de Elzen gelegen in het westelijke deel.
- **De Elzen** Deze locatie werd twee keer bezocht. Een keer in het voorjaar en een keer in het najaar.
- **Tong- en Zuidplaatje** Dit gebied werd een keer bezocht in de zomer. Hier werden voor het eerstgenoemde gebied inventarisaties gedaan m.b.t vogels, en voor het tweede gebied op planten en bloemen.

Bovenvermelde gebieden zijn geïnventariseerd op planten, paddenstoelen, vogels en zoogdieren.
De waarnemingen worden toegevoegd aan de data-lijst die vanaf het begin van de Werkgroep Natuur in 2014 wordt bijgehouden. Deze waarnemingen lijst staat tevens vermeld op onze website en is vrij te raadplegen.

Werkgroep Vlinders en Libellen.
Afgelopen jaar drie nachtelijke waarnemingen en inventarisaties uitgevoerd door deze werkgroep. Door andere bezigheden van de leden

van de werkgroep hebben er minder nachtvlindertelling plaatsgevonden dan normaal werden uitgevoerd.
Ook zijn er inventarisaties gedaan in de Nieuwe Dordtse Biesbosch die betrekking hadden op libellen

Lezingen
Er zijn in 2021 enkele lezingen gehouden door KNNV en IVN. Door de Corona pandemie is het dit onderdeel van de activiteiten grotendeels stil komen te liggen.
Wel zijn er in de coronatijd een drietal lezingen gehouden onder auspiciën van de biodiversiteit in de Drechtsteden. Hier hebben een drietal organisaties, te weten Groei en Bloei, KNNV Drechtsteden en IVN Dordrecht, lezingen georganiseerd in de Gravenhorst te Dubbeldam voor een geïnteresseerd publiek. De diverse inleiders hielden boeiende lezingen over de diversiteit in de Drechtsteden. Door Sjoerd-Dirk Fiaschi-van der Est, stadsecoloog gemeente Dordrecht Sander Terlouw van de NVW Dordrecht en Tim Breur van Ecologisch Bureau Breur.

Natuurexcursies
Er zijn geen excursies georganiseerd. Door de Corona pandemie heeft het bestuur van de KNNV-afdeling Drechtsteden besloten, mede ingegeven door de adviezen van het Hoofdbestuur om samen te reizen naar de natuurgebieden in en buiten de regio, stil te gaan leggen.
Wel hebben diverse leden, op eigen initiatief, binnen de geldende regels diverse natuurgebieden bezocht en hierover gerapporteerd.

Stadsnatuurexcursies
Veel deelnemers hebben deelgenomen aan de twee wekelijks excursietochten in de stad om planten en micro-organismen te gaan determineerden. Hans Schoorl en Frans Beuvens hebben het gehele voorjaar en de zomerperiode aan een steeds verder uitdijende groep deelnemers aan kennisoverdracht gedaan. Iedere twee weken liepen er ca 10-15 deelnemers mee. De locaties gevarieerd. Van het oude kerkhof in Dordrecht, waar we planten en mossen determineerden, het Dubbelsteynpark, het gebied rond de ruïne van Huis te Merwede en diverse keren op locaties op de Stadswerven,

Cursussen
Ook dit onderdeel van onze activiteiten is stil komen te liggen door de Coronapandemie. Wel hebben een aantal leden van de KNNV als opleiders gefungeerd voor de Nieuwe Gidsen Opleiding van het IVN Dordrecht.

Tevens waren een aantal deelnemers van de KNNV actief in de examinering van deze nieuwe gidsen in opleiding, wat ertoe heeft bijgedragen dat een deel van de deelnemers hebben kunnen profiteren van de kennis die bij de KNNV aanwezig is.

Natura 2000
In het kader van de samenwerking met het Nationaal Park "De Biesbosch" worden er onder leiding van KNNV gidsen twee keer per jaar een Natura 2000 natuurwandeling georganiseerd. Ook dit heeft in 2020 geen doorgang kunnen vinden door de Corona Pandemie.

Communicatie
Door de Coronapandemie merken wij dat bij de huidige leden het besef verflauwd dat de contributies tijdig dienen te worden betaald. Wij merken helaas dat een aantal leden meerdere herinneringsbrieven m.b.t. de betaling van de contributie nodig hebben om tot betaling over te gaan. Om deze redenen hebben we een aantal leden moeten royeren. Wel is het verheugend dat zich een aantal nieuwe leden hebben aangemeld voor het lidmaatschap van de afdeling Drechtsteden. Het jaar hebben we geëindigd met 70 leden.

Ook aan de website van de KNNV-afdeling Drechtsteden is afgelopen jaar 2021 nog het nodige verbeterd. De opvolging van de artikelen en excursies heeft meer aandacht gekregen om ze up-to-date laten zijn en te blijven.
Deze actie is in 2020 opgepakt met ondersteuning van het Hoofdkantoor van de KNNV en zeker door de ondersteunende inbreng van de webmaster van de KNNV-afdeling Voorne. De uitstraling van de nieuwe website en is bij het viraal gaan van de nieuwe landelijke website medio februari 2021 zichtbaar geworden.

Externe contacten
Het bestuur van de KNNV Drechtsteden heeft 2 keer digitaal vergaderd in 2021 om de lopende zaken te bespreken en uit te werken.
Tevens zijn in kleine samenstellingen gesprekken gevoerd tussen bestuursleden onderling om de voortgang van de vereniging te bewaken en te ondersteunen.

2021 sloten we af met 70 leden.

Hein J.W. Ruiter
Secretaris

Verslag van de Algemene ledenvergadering KNNV-afdeling Drechtsteden
Vrijdag 22 maart 2019.
Locatie: Singel 524, Dordrecht.
Aanvang 20.00 uur.

Aanwezige leden: Mevrouw Esscher,de heren J. Huizers, W. Kroonen, G. Verroen, H.J.W. Ruiter, J. Zellmann, R. Dorst en F. Beuvens

1. **Opening.**

De voorzitter heet alle aanwezigen hartelijk welkom op deze vergadering. De aanmelding voor deze vergadering is groter dan in voorgaande jaren, maar is niet overweldigend in getal. De voorzitter verwacht een constructieve en boeiende vergadering. Hij vraagt of eenieder de agenda en de stukken geeft ontvangen. Hij vraagt of er aanvullingen en/of wijzigingen op de concept agenda zijn gewenst. Zo niet, dan wordt de agenda onverkort aangehouden.

2. **Ingekomen stukken.**

Er zijn geen bijzondere ingekomen en vermeldenswaardige ingekomen brieven of mails binnen gekomen, die in deze vergadering moeten worden behandeld.

3. **Notulen algemene ledenvergadering d.d. 17 maart 2018.**

De notulen worden onveranderd vastgesteld door de vergadering.

4. **Jaarverslag 2018.**

In het jaarverslag 2018 dienen een paar kleine wijzigingen te worden opgenomen bij het onderwerp “ Werkgroep Natuur “. Deze werkgroep heeft vanaf april 2018 tot en met november 2018 elke eerste maandag van de maand een natuur wandeling en inventarisatie gemaakt in de diverse gebieden op het Eiland van Dordrecht. Hier zijn diverse mooie waarnemingen gedaan. Er wordt overwogen om een rapport van deze waarnemingen op te gaan stellen. Dat zal binnenkort eerst intern worden overlegd. Tevens heeft de werkgroep

Natuur van de KNNV Drechtsteden, aangevuld met leden van het IVN deelgenomen aan de inventarisatie van de tuin van Weizigt. Verder zijn er geen aanvullingen en/of wijzigingen. Daarna wordt dit jaarverslag goedgekeurd.

5. Financieel jaarverslag 2018 en verslag kascommissie.

De penningmeester, de heer Ruud Dorst, geeft desgevraagd enige uitleg over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar aan de hand van het voorliggende financiële jaarverslag 2018. Dit beleid heeft in het teken gestaan van kostenbeheersing. Met name op het verdelen van de te verdelen kosten met het IVN Dordrecht voor de gezamenlijke ledenavonden, waar zaalhuur en sprekers kosten volgens de verdeelsleutel 1/3 KNNV en 2/3 IVN worden bepaald. Ook een kleine toename van het leden aantal heeft hier enigszins aan bijgedragen. Wel zullen de productiekosten van de Spindotter worden nagelopen. De facturering geeft een fluctuatie in bedragen. Dit wordt komende tijd beter gemonitord. De kascommissie bestaande uit Ada Ruiter en Wouter Kroonen hebben dit jaar de kascontrole en de boeken nagelopen. Zij geven in een schriftelijke verklaring aan dat zij een ordentelijke en overzichtelijke financiële administratie hebben waargenomen, waar zij akkoord mee kunnen gaan. Zij verzoeken dan ook om de penningmeester en het bestuur decharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid. De vergadering stemt hier unaniem mee in.

6. Conceptbegroting 2019.

De penningmeester geeft enige uitleg aan de vergadering over de voorliggende begroting 2019. De vergadering geeft haar akkoord op deze begroting voor het jaar 2019.

7. Contributie 2020.

De contributie voor 2019 is voor een lid € 31,85 en een huisgenoot lid € 12,90.

De basis contributie voor 2020 wordt geïndexeerd. Dit wordt dan in 2020 voor een lid € 31,00 en een huisgenoot lid € 13,00.

De prijs voor een lid van een andere KNNV-afdeling blijft € 7,60. De prijs van een papieren kwartaalblad “Spindotter “ blijft gelijk aan afgelopen jaar € 10,00 / jaar.

8. Verkiezing bestuursleden.

Hoewel de voorzitter en secretaris beiden aftredend zijn stellen zij zich toch herkiesbaar voor één jaar. Het bestuur en de vergadering zullen rond moeten gaan kijken voor vervanging en voor het inwerken van de nieuwebestuursleden.

9. Verkiezing kascommissie.

Aangezien mevrouw Ruiter aftredend is als lid van de kascommissie, zal er een nieuw lid moeten komen. Deze wordt gevonden in de heer Jan Huijzers. De voorzitter dankt de heer Huijzers voor de bereidwilligheid om deze taak op zich te nemen en dat komend jaar samen met het zittende commissielid Wouter Kroonen te gaan doen. Mevrouw Ruiter wordt bedankt voor haar inzet.

10. Benoeming afgevaardigde voor de komende VV.

Voor de komende VV op 13 april 2019, die in De Meern wordt gehouden, zullen mevrouw Escher en de heer Beuvens de afdeling Drechtsteden vertegenwoordigen.

11. Vaststelling van privacy statement KNNV Drechtsteden.

Het concept privacy statement van de KNNV-afdeling Drechtsteden dat ter inzage heeft gelegen en in de “Spindotter “ van het vierde kwartaal 2018 is gepubliceerd voor eventuele opmerkingen en bezwaren heeft niet geleid tot tekstuele wijziging van deze verklaring. De vergadering gaat akkoord met deze verklaring en stelt deze vast. Deze AVG-privacy verklaring zal op de website van de KNNV worden geplaatst door de webmaster.

12. Wat verder ter tafel komt.

- Mevrouw Escher geeft aan dat zij graag naar kleinere en kortere natuurexcursies zou willen gaan.
- De heer Verroen verteld de vergadering dat de Werkgroep Natuur zich dit jaar gaat richten op de inventarisatie van de nieuwe natuur in de “Noorderdiepzone “. Veel van de excursies zullen dit jaar daar plaatsvinden, verspreidt over het jaar.

- Ruud Dorst geeft aan dat er een nachtvlindertelling zal worden gedaan op 22 april 2019 door Joep van den Heuvel samen met vrienden van de universiteit uit Wageningen.
- Frans Beuvens meldt dat hij is toegetreden tot het bestuur van de Waterschappartij “Water Natuurlijk “.

13. Rondvraag.

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

14. Sluiting

De Voorzitter sluit de vergadering en wenst ieder een goede thuisreis.

Dordts weekend van de biodiversiteit op 13, 14 en 15 mei 2022

De gemeente Dordrecht, in de persoon van de stadsecoloog, Duurzaamheidscentrum Weizigt en vele groene organisaties willen in het weekend van 13, 14 en 15 mei 2020 aan de bevolking van de Drechtsteden laten zien welke biodiversiteit we bezitten en moeten beschermen.

Als KNNV willen wij hieraan bijdragen met een nachtvlinder inventarisatie op vrijdag 13 mei 2022 bij het Biesbosch centrum aan de Baanhoekweg. Wij stellen hier onze vanglakens op en gaan de daar gevangen nachtvlinders determineren en fotograferen, zodat de zeldzame vlinders voor ieder terug te vinden zijn. Aan het eind van de vlindertelling laten wij de gevangen vlinder weer vrij. Natuurlijk is bij de nachtvlindertelling het heel belangrijk hoe het weer is. Het dient namelijk wel droog weer te zijn en het moet niet al te hard waaien.
De opbouw van de vlindervang locatie start om 20.00 uur. Het vangen en determineren start wanneer het begint te schemeren. Dit zal omstreeks 21.30 uur zijn en duurt tot middernacht.

Stadswandeling

In de eerste helft van maart was het schitterend zonnig en vrij warm weer. Niet alleen de hommels, zweefvliegen en bijen kwamen uit hun holen gekropen, ook de mensen liepen en fietsten uitbundig op het eiland rond. In de natuur was ook weer veel te zien en te horen. Het klein en groot hoefblad, , armbloemig look, longkruid, grote ereprijs, speenkruid, anemoon en veel andere vrolijke voorjaarbloeiers.

Dagpauwoog op sleedoorn
Foto's Miriam Scha

Winterakoniet
Foto's Miriam Scha

Ook de tjiftjaf, grote bonte specht, heggemus, merel en wilde eend met 8 jongen maken duidelijk dat het lente is.
Een wandeling in de parken van Dordrecht is een weldadig feest. We komen niet ver want iedere keer is er wat te zien. De tuin van Weizigt staat er prachtig bij. Sleutelbloemen, speenkruid, kievitsbloem en maagdenpalm staan al prachtig in bloei.

Sleedoorn
Foto's Miriam Scha

In het Merwesteinpark komen we de vingerhelmbloem tegen en in de Rozenhof vinden we winterakoniet, blauwe anemoon, boerenkrokus en de bladeren van de Italiaanse en gevlekte aronskelk.
Wat ook opviel waren de vele vlinders, zoals citroentje, dagpauwoog, klein koolwitje, gehakkelde aurelia en de kleine vos. De stadsnatuur is rijk voor wie het wil zien en op loopafstand.

Frans Beuvens

Gehakkelde aurelia
Foto’s Miriam Scha

Algemene informatie

Auto-excursies

De verzamelplaats voor excursies **buiten** Dordrecht is aan de zuidzijde van het centraal station bij de stationsingang. Het streven is zoveel mogelijk te carpoolen.

Aan- en afmelden voor excursies

Bij de excursies **buiten** Dordrecht is vermeld bij wie men zich moet aanmelden op de **avond voorafgaand aan de excursie**. Indien u onverhoopt toch niet mee kan, dient u zich weer af te melden, anders staan we bij vertrek voor niets op u te wachten.

Dia- en lezingenavonden KNNV / IVN

De lezingen worden gehouden in het NMC-Weizigt, Van Baerle-plantsoen 30, 3314 BH Dordrecht. De zaal is 19:30 open en sluit uiterlijk 22:30.

Penningmeester en Ledenadministratie KNNV:

Ruud Dorst, Campanula 3 – 19, 3317 HB Dordrecht.
E-mail : ledenadministratie@drechtsteden.knnv.nl
NL63 INGB 0000 6945 70 t.n.v. KNNV Drechtsteden te Dordrecht.
Uw lidmaatschap loopt van januari t/m december. Afmelden dient schriftelijk plaats te vinden voor 1 november.

Contributie

Contributie voor 2022: € 32,00 voor leden; € 13,00 voor huisgenootleden en € 7,90 voor leden van andere KNNV-afdelingen. Bij een volledig lidmaatschap is men meteen lid van de landelijke KNNV, ontvangt men het tijdschrift Natura en kan men tegen ledenprijs boeken en natuurgidsen van de KNNV-uitgeverij bestellen.

Colofon IVN Dordrecht

Donateur van IVN Dordrecht: bij een jaarlijkse donatie van minimaal € 15,00 krijgt u:
=> Per email “Nieuwsbrief de Spindotter” van IVN Dordrecht en KNNV Dordrecht
=> Gratis toegang tot de IVN/KNNV-ledenavonden met interessante lezingen & presentaties
=> Recht op deelname aan de IVN Dordrecht ledenactiviteiten
Lidmaatschap IVN Dordrecht en daarmee tevens lid van Landelijk IVN:
Kosten: € 24,00 p jaar of € 2,00 p maand (alleen indien automatische afschrijving)
U heeft recht op de bovenstaande zaken als donateur PLUS:
=> 4 maal per jaar per post het magazine “Mens en Natuur”: www.ivn.nl/mens-en-natuur
=> Nieuwsbrief van de landelijke IVN organisatie
=> Stemrecht in de jaarlijkse algemene ledenvergadering

Oeverlibel

Paardenbijter